

Alueellisten palveluiden rakentuminen

päijät sote

Lasten- ja nuorten hyvinvointi,
tulosyksikköpäällikkö Niina Viholainen
Vauvafoorumi 18.11.2021

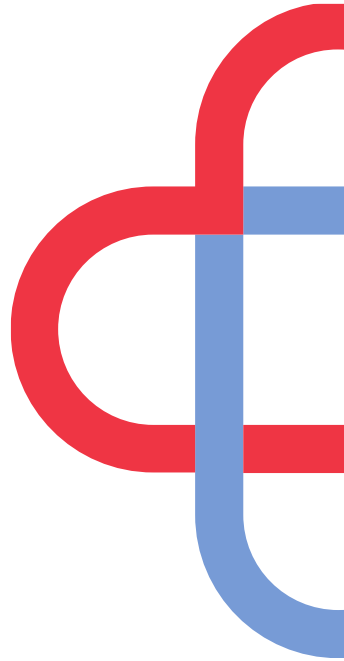
Sisältö

- ❖ Perhesosiaalityön ja lastensuojelun näkymiä
- ❖ Ennalta ehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut perhekeskuksessa
- ❖ Alueellisten palvelujen rakentuminen Päijät-Soten alueella ja yhteistä työtä ohjaavat tavoitteet

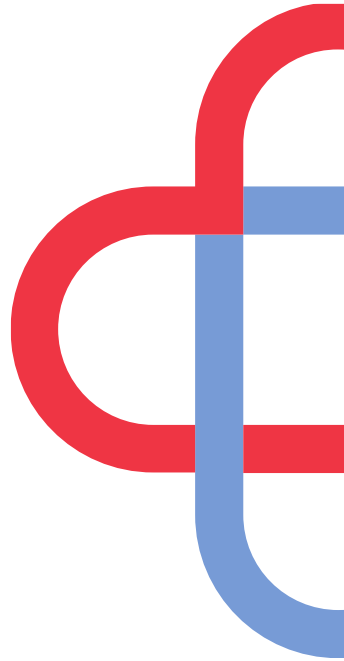
Perhesosiaalityön ja lastensuojelun näkymiä

- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän perhesosiaalityössä ja lastensuojelussa on vuonna 2020 ollut nähtävissä suuri ensikotipalvelujen tarve.
- Perhekuntoutusten määrä on ollut kasvussa. Sama kehitys on ollut näkyvissä vuonna 2021. Kehityssuuntana tämä on hyvä. Varhaisessa vaiheessa annettu, tiivis tuki koko perheelle antavat hyviä eväitä perheille ja tarjoaa lapselle turvalliset puitteet varhaislapsuuteen.
- Vauvaperheiden avopalvelut näyttävät alueella hyvänä tukena perheille ja yhteistyö esimerkiksi ensi- ja turvakodin kanssa on tiivistä. Myös muiden järjestöjen kanssa tehtävä työ on tärkeää ja Päijät-Hämeessä tiivistä.
- Perheen sisäisesti on nähtävissä vanhempien myönteinen suhtautuminen alaikäisten päihteiden käyttöön ja päihteiden välittäminen ja ne jotka käyttävät päihteitä voivat olla jo kovin syvällä päihdemaailmassa.
- Korvaushoito on Päijät-Hämeessä lisääntynyt runsaasti.
- Huostaanotoissa, kiireellisissä sijoituksissa sekä lastensuojeluilmoituksissa näkyy vanhempien päihteiden käyttö. Korona tilanne on ollut meille kaikille haastava. Sosiaalinen kanssakäyminen on vähentynyt ja erilaiset tilanteen vaatimat rajoitukset ovat vaikuttaneet hyvinvointiin. Koronalla on varmasti ollut oma vaikutuksensa myös päihteiden käyttöön.

Perhesosiaalityön ja lastensuojelun näkymiä

- Päijät-Hämeessä on vahvasti panostettu palveluiden kehittämiseen mm. vuonna 2022 avattava selviämisasema, lastensuojelun erillishanke, jossa on kehitetty nuorten päihteiden käyttäjien hoitopolkuja, systeemisen tiimirakenteen ja työtteen käyttöönotto ja jalkauttaminen
- Myös neuropsykiatriset haasteet ja niiden altistaminen päihteiden käytölle on tunnistettu ja neuropsykiatrisesti oireilevien palvelupolkuja selkiytetään
- Erilaisten tutkitusti vaikuttavien työmuotojen kuten perheterapian hyödyntäminen osana päihdepalveluja on tärkeää. Perheet ovat hetken aikaa palveluiden piirissä, mutta arki elämä rakentuu perheiden ympärille. Siksi palveluissa tulee vahvasti huomioida perheiden näkökulma ja perheiden vuorovaikutussuhteet
- Huostaanottojen määrä on laskenut. Alueella on tehty ajalla tammikuusta elokuuhun useita kymmeniä huostaanottoja vähemmän kuin aiemmin.

Ennalta ehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut perhekeskuksessa

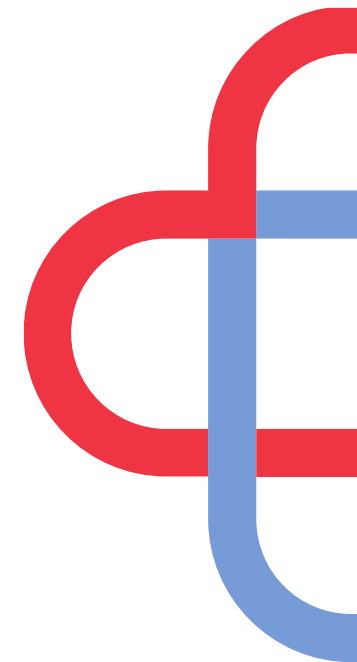
Perhekeskus Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän alueella

- Verkostomainen työtapa tai fyysinen tila
- Kokoaa eri toimijoiden palveluja helpommin saavutettaviksi
- Perhekeskuksen työntekijät tekevät yhteistyötä, mahdollistaen asiantuntijapalvelut perheille nopeasti ja joustavasti

Perhekeskus Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän alueella

- Perhekeskus toimii lähipalveluperiaatteella jalkauttaen palveluita tarvittaessa perheiden arkiympäristöön
- Asikkalan perhekeskus avautui 1.2.2021 (avoin varhaiskasvatus, 4H-yhdistys, srk, neuvola, perhesosiaalityö ja lastensuojelu, kohtaamispaikkatoiminta) > mallinnetaan: perhekeskus on osa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta
- Sähköinen perhekeskus on rakenteilla
- Lapsiperhepalveluiden ulkoinen arviointi ja toimenpiteet
- Systemisyys

Perhekeskuksessa yhdessä toimien

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö: matalan kynnyksen kohtaamispaikat ja yhteistyö seurakuntien ja järjestöjen kanssa
- Kohtaamispaikkatyöllä on rakenne ja on osa perhekeskustoimintaa
- perhevalmennus
- Perhepolku
- Sylikkään –ryhmät
- Vavu-käynnit

Lahden perhekeskus palvelee laajasti, avautui huhtikuussa 2021

- Arjen tuen palvelut. Perhetilkku –kohtaamispaikka
- Perheoikeudelliset palvelut
- Alaikäisten mielenterveys- ja perheneuvolapalvelut
- Äitiys- ja lastenneuvola
- Keskitetty äitiysneuvolalääkärin vastaanotto

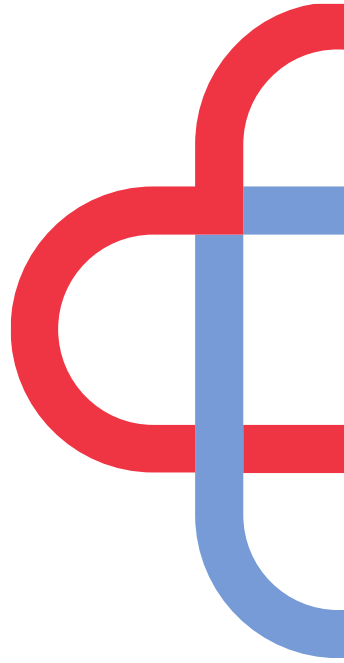
- Lasten ja nuorten kuntoutus (lasten fysio- ja toimintaterapeutit)
- Suuhygienisti
- Lastensairaanhoitajan ja lääkärin vastaanotto

Työntekijöitä on kaikkiaan n. 160

Miten alueelliset palvelut ovat rakentuneet Päijät-Soten alueella

- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on tuottanut sote-palvelut alueelle vuodesta 2017 (omistajakunnat Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila, Sysmä, yli 212 000 asukasta)
- LAPE-muutosohjelma alkoi v.2017 > lähdettiin toteuttamaan perhekeskuspilotteja ja johtamisen työpajoja (mukana kuntien sivistystoimet, järjestöt, srk, hyvinvointikuntayhtymä, oppilaitokset)
- Yhteisen kehittämisen tuloksena sovittiin alueella johtamisen rakenteista ja perhekeskusverkoston alueista
- Johtamisen rakenne: Maakunnallinen LAPE –yhteistyöryhmä, perhekeskuksen johtotiimi ja kuntien LAPE –ryhmät

Yhteisen tekemisen tukena: perhekeskuskäsikirja ja maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma v.2022-2025 on valmistumassa

- kytkeytyy laajaan Päijät-Hämeen hyvinvointikertomukseen ja –suunnitelmaan
- Päijät-Hämeen Hyte-kärjet ja niiden tavoitteet yhdistävät alueellisia suunnitelmia
- kärjet: 1)osallisuus ja yhteisöllisyys, 2)mielen hyvinvointi, 3)arjen turvallisuus ja 4)terveelliset elintavat
- läpileikkaavat toimintaperiaatteet : yhdenvertaisuus – kumppanuus-oikea-aikaisuus > lapsen oikeuksiin ja tietoon perustuva toimintakulttuuri

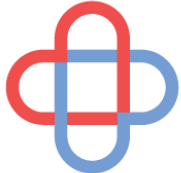
Perhekeskuskäsikirja

- perhekeskuksen palveluverkko: kunnan toimijat, sote-toimijat, järjestöt, seurakunnat
- johtaminen ja koordinointi
- yhteistoiminta, arvot , käsitteet, tehtävät

Perheisiin panostaminen kannattaa

- ❖ Vaikuttavat ja pitkäkestoiset myönteiset kehityskulut vaativat jatkuvaa arviointia ja asiakkaiden osallistamista omassa asiassaan
- ❖ Perheiden hyvinvointia voidaan lisätä kuitenkin vain yhdessä. Selkeät tavoitteet ja yhdessä niiden eteenpäin vieminen ovat avain siihen

päijät sote

Hyvä elämä tehdään yhdessä